

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การวิจัยเรื่องรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในทรนณะของครูและผู้ปกครอง มีการดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณโดยผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ร่างรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

การรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย 7 คน ครูปฐมวัย 18 คน และผู้ปกครองเด็กปฐมวัย 13 คนผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ความรู้ ทักษะ และความคาดหวังในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ความรู้ ทักษะ และความคาดหวังในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจของการศึกษาในระดับปฐมวัยในปัจจุบันยังมีความผิดพลาด ไม่ถูกต้อง ที่มีการมุ่งเน้นสอนเขียนอ่านให้กับเด็ก เพียงเพราะความคิดว่าเด็กจะได้ อ่านได้เร็ว และการสอนเขียนอ่านอย่างเดียวก็น่าจะต้องสอนตามที่ครูคิดว่าต้องอ่านบทเรียนแบบเรียน ทำให้โอกาสที่เด็กจะรักการอ่านมีน้อยลง “การอ่านให้เด็กฟังทุกวัน เป็นการเรียนรู้จากการอ่านร่วมกันระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก ครูกับเด็กทั้งที่เด็กยังอ่านไม่ออกก็ได้” คือ **“การสอนอ่านให้กับเด็กปฐมวัยถ้าไม่โยงเข้าไปกับชีวิตประจำวันเปรียบเหมือนการหลงทางในการส่งเสริมการอ่าน”**

โดยผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งให้ความคิดเห็นว่า “ปัจจุบันมีทฤษฎีเกี่ยวกับสมองมากมาย เช่น ทฤษฎีเซลล์กระจก (Mirror Neuron) คือ เด็กเล็กจะตามเลียนแบบผู้ใหญ่เซลล์สมองเรียนรู้โดยการเลียนแบบผู้ใหญ่ ต้องบอกว่า **เด็กอ่านได้ แต่อ่านไม่ออก** อย่าไปถามว่าตัวนี้สะกดอย่างไร เด็กจะรู้สึกว่าเขาต้องขึ้นมาก เพราะถ้าอยากให้เด็กรักการอ่านต้องให้เขาคู่กับหนังสือ ให้เขาเห็นว่า

หนังสือเป็นความสุข แล้วก็เป็นโอกาสให้เขาได้ใกล้ชิดแล้วก็อ่านทุกๆ ที่เขายังอ่านไม่ออก พ่อแม่ญาติพี่น้อง ก็แสดงความชื่นชม แต่ต้องเตือนว่าอย่าไปลองภูมิดีกว่าจะกดอย่างไร เพราะเราจะฝึกให้เด็กอ่านได้แต่ไม่ใช่อ่านออก

ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งให้ความคิดเห็นว่า “การสอนให้เด็กรักการอ่านน่าจะเป็นการทำให้เด็กสนใจการอ่านมากกว่า” การส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยยังไปผิดทางอยู่ หลายโรงเรียนก็ยังมุ่งเน้นสอนเขียนอ่านให้กับเด็ก ในการจะสอนเขียนอ่านเด็กในวัยปฐมวัย ด้วยความคิดว่าเด็กจะได้อ่านได้เร็ว อาจเป็นความคิดที่ยังไม่ถูกต้อง เพราะเด็กยังไม่พร้อม **เมื่อไปสอนเขียนอ่านเด็กอย่างเดียวก็น่าจะต้องสอนตามที่ครูคิดว่าต้องอ่านบทเรียนแบบเรียน ทำให้โอกาสที่เด็กจะรักการอ่านมีน้อยลง** โรงเรียนส่วนใหญ่ยังทำตามกระแสของผู้ปกครองสอนเขียนอ่านอย่างเป็นระบบ ซึ่งสำหรับเด็กในวัยนี้การสอนเขียนอ่านอย่างเป็นระบบคิดว่ามีเป็นทางที่ผิด ความจริงควรจะเริ่มจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก คำต่างๆ ใกล้ตัวหรือบริบทของคำต่างๆ เหล่านั้น ที่เด็กสามารถสัมผัสได้ ก็จะเรียนรู้จากตรงนั้น เริ่มจากตรงนั้น และถ้ามีการสอนอย่างเป็นระบบอ่านเขียน มันก็จะทำให้เด็กไม่เกิดความสนใจในสิ่งที่เขาสนใจเอง ก็จะเป็นลักษณะครูสนใจว่าจะให้เด็กเรียน สระอา สระอิ และ**สมัยนี้เริ่มเร็วมากอนุบาลหนึ่งก็เริ่มเขียนอ่านแล้ว เสียเวลา !!!**

บางคนคิดว่าการอ่านก็คือ การอ่านออก อ่านสะกดคำให้ได้ แต่การอ่านตัวหนังสือ การอ่านออกเขียนได้ ในส่วนของเด็กปฐมวัยก่อนอื่นต้องให้เด็กสนุกกับการอ่านก่อน รักในเรื่องของการอ่าน เพื่อที่ในอนาคตเค้าจะได้เป็นนักอ่านที่ดี ในการอ่านที่ดีของเขาถ้าเขารักการอ่าน เขามั่นอ่านหนังสือก็จะทำให้เขาพัฒนาตัวเองได้ในอนาคต เราควรสร้างนิสัยให้เด็กเขารักการอ่านก่อนมากกว่าให้อ่านออกเขียนได้ที่จะฝึกเขาให้เขาอ่านในวัยที่เขายังไม่พร้อม เพราะพัฒนาการด้านการอ่านจะมาทีหลังการฟัง การพูด ในเด็กปฐมวัย จริงๆ การส่งเสริมการอ่านในวัยเด็กในปัจจุบันเริ่มมาตั้งแต่เด็กเล็กตั้งแต่ก่อนเข้าโรงเรียน พ่อแม่ปลูกฝังมาก่อน บทบาทของพ่อแม่มีความสำคัญ คือ ถ้าเห็นสื่อหลายๆ สื่อทางทีวี โฆษณาในหนังสือจะเห็นว่ามีความแตกต่าง ให้พ่อแม่อ่าน และให้เข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน อย่างโครงการ book start ที่เริ่มตั้งแต่ เด็กอายุ 0-3 ปี เป็นการปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านก่อน ทำการทดลองไปสักพักจะพบว่าเด็กสนใจและก็ไปหยิบหนังสือมาอ่านเองทั้งที่เด็กยังอ่านหนังสือไม่ออก

การเริ่มต้นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ควรจะเริ่มจากสิ่งแวดล้อมเด็กใกล้ตัว คำต่างๆ ใกล้ตัวหรือบริบทของคำต่างๆ **ที่เด็กสามารถสัมผัสได้** การสอนอย่างเป็นระบบอ่านเขียน จะทำให้เด็กไม่เกิดความสนใจในสิ่งที่เขาสนใจเอง การสอนให้เด็กรักการอ่านน่าจะเป็นการทำให้เด็กสนใจในการอ่านมากกว่าผู้ปกครองอ่านให้ฟัง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มครู)

เด็กควรคุ้นเคยกับหนังสือ โดยครู ผู้ปกครอง อ่านนิทานให้เด็กฟังทุกวัน ครู ผู้ปกครอง มีหน้าที่ชี้ชวนให้เด็กรู้ว่า ภาษาอยู่ในชีวิตประจำวันของเรา เช่น เมื่อรับโทรศัพท์ เขียนข้อความจดไว้ อ่านป้ายชื่อถนน ป้ายข้างทาง อ่านชื่อสินค้า ราคาสินค้า จดรายการสินค้าที่จะไปซื้อ การสอนอ่าน โดยการสะกดคำ ซึ่งยากต่อความเข้าใจของเด็ก เพราะบางคำเป็นคำที่ไม่มีความหมาย เด็กควรเรียนรู้คำอย่างมีความหมายโดยมีของจริงหรือรูปภาพประกอบการเรียนรู้

เด็กควรเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย และสนุกกับภาษา เช่นนิทานที่อ่าน ควรเป็นหนังสือตัวใหญ่ มีภาพประกอบเพื่อง่ายต่อความเข้าใจ และเด็กสามารถเดาความหมายจากภาพประกอบซึ่งจะช่วยในการจำได้ดี การอ่านในวัยเด็กควรเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความหมายหรือเรื่องที่อ่านไม่ใช่ การอ่านหรือชี้คำที่ถูกต้อง

เป็นการเริ่มต้นที่ดีเหมาะสมที่จะส่งเสริมแต่ว่าในหลักการที่จะส่งเสริมควรที่จะให้เหมาะสมกับการพัฒนาการของเด็กให้มากที่สุด ซึ่งจะแตกต่างจากสมัยก่อนที่เราจะหัดอ่าน กอ ไก่ ขอ ไช้ แต่ควรที่เอาธรรมชาติของเด็กที่เขาอาจจะมีความจำที่ดี และก็มองเห็นสิ่งต่างๆรอบตัว เป็นสีส้ม และก็ให้เขาเอาคำหรือว่าภาษาสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมน่าจะเหมาะ และก็จะทำให้เด็กสามารถที่จะจดจำและมีนิสัยที่รักการอ่านมากขึ้นและควรที่จะส่งเสริมทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านจะทำให้เด็กสนใจและมีนิสัยที่รักการอ่าน

การสอนเมื่อก่อนจะเป็นการสอนพัฒนาการแบบรุ่นเก่าที่จะได้เรื่องความจำแต่อาจจะมาแตกย่อยเรื่องของภาษาที่ช้ากว่าสมัยนี้ และเด็กสมัยนี้พัฒนาการเปลี่ยนไปและเด็กๆ ส่วนใหญ่ การเล็งดูและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ภาษาที่ได้จะอัตโนมัติรวดเร็วกว่าแต่ก่อน

ในปัจจุบันผู้ปกครองมีความรู้ดีกว่าคนใกล้ชิดอาจเป็นญาติพี่น้องส่วนใหญ่อาจจะเรียนประเภท อ่านออก เขียนได้ ผู้ปกครองก็จะมุ่งเน้นให้ลูกอ่านออกเขียนได้ แต่จริงๆ แล้วที่ห้องเรียน นานวัตกรรมภาษาธรรมชาติมาใช้กับเด็ก โดยของทุกอย่างภายในห้องจะติดชื่อให้เด็กได้ดูภาพ พร้อมกับคำ เด็กจะได้เรียนรู้จากตรงนั้น บางทีก็มีการให้อ่านหนังสือนิทานโดยที่ครูอาจจะเล่านิทานที่สั้นๆ ก่อนมีรูปภาพและมีคำประกอบไปด้วย เด็กเริ่มสนใจได้ดูจากภาพ ได้ดูจากคำ แล้วเราก็อาจให้เขาอ่านซ้ำ เขาเกิดความสนใจ เขาก็จะหยิบมาอ่านเอง คำซ้ำนั้นเด็กเขาก็จะดูจากภาพ พอเราเล่าให้เขาฟังหลายเรื่อง มีเป็นการบ้านให้กลับไปอ่านกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีส่วนช่วยตรงนี้ด้วย พอกลับมาเขาก็สามารถเอาเรื่องที่เขารับฟังกับพ่อแม่มาเล่าให้เพื่อนฟังได้ ในส่วนนี้ที่ในห้องที่ทำอยู่ได้ผลไหม ก็ได้ผลเหมือนกัน เด็กเขาจะรักการอ่านพอถึงเวลาว่างจากการทำงานภายในห้องเขาจะเข้ามาหนังสือทันที

ภาษาธรรมชาติเด็กทุกคนมันติดตัวเขามาอยู่แล้ว เพียงแต่เอาหลักส่งเสริมการอ่านเข้าไปเพื่อให้เป็นไปตามขั้นตอนพัฒนาการของเขา เพราะเด็กในวัยนี้ 4-5 ปี จะเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น สังเกต และจดจำในส่วนนี้ พอเขาเริ่มมีความเข้าใจ เริ่มชอบในตัวหนังสือ สิ่งที่มาคือเรื่องของการอ่าน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มผู้ปกครอง)

ปัจจุบันพ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ลูกส่วนใหญ่ติดเรื่องภารกิจการงานนอกบ้าน ทำให้*ไม่มีเวลาอ่านหนังสือให้ลูกฟัง หรือว่าเล่นกับลูกน้อยลง* ในเศรษฐกิจปัจจุบันผู้ปกครองต้องเป็นตัวอย่างในการรักการอ่าน มีตัวอย่างให้เห็น ต้องจัดสิ่งแวดล้อมในบ้าน ให้มีสื่อ มีนิทาน และตัวครูเองก็ต้องอ่านให้เด็กเห็น อ่านให้เด็กฟัง ถ้าเขาเห็นทุกวันก็จะเป็นการซึมซับโดยเฉพาะก่อนนอนก็มีการอ่านนิทานให้ฟัง คิดว่าเด็กก็จะซึมซับเข้าไปเองไม่รู้ตัว เห็นว่าสื่อที่เป็นเทคโนโลยีจริงๆ แล้วไม่ค่อยเหมาะกับเด็กเล็ก คือในเด็กเล็กๆ ควรเป็นบุคคล เป็นพ่อแม่ เป็นครูเป็นใคร ที่อ่านให้เด็กฟังมากกว่า การที่เด็กดูทีวีมากหรือการที่เด็กไปเล่นวิดีโอเกมพวกนี้จะเป็นการทำให้เวลาที่เรามาใช้กับคนจะน้อยลงเพราะเด็กเขาจะไปดูสื่อ ซึ่งถึงจะคำแนะนำ พูดสอน ดูแล้วก็โอเค ดีนะ แต่ว่าทำให้ความใกล้ชิดระหว่างพ่อแม่ลูกน้อยลง เพราะเราก็จะปล่อยให้เด็กดูแบบนั้นแล้วเราไปทำอย่างอื่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรากับเด็กจะน้อยลง เห็นว่าไม่ค่อยเหมาะสม หรือว่าจะให้เด็กดูก็ได้แต่เราต้องอยู่กับเด็กแล้วก็อธิบายให้เด็กฟังว่าสิ่งที่เด็กเห็นคืออะไร

หลักสำคัญคือ พ่อแม่ ต้องมีส่วนร่วมกับการลูกอย่างมาก นอกจากรักการอ่านแล้วด้านจิตใจเด็กจะค่อนข้างอ่อนโยน ปัจจัยที่จะส่งเสริมการรักการอ่านของเด็กแล้วนอกจากพ่อแม่ก็คือโรงเรียน นโยบายของโรงเรียน คุณครู ในการสนับสนุนให้เด็กอ่านหนังสืออย่างไรบ้าง เช่น การให้เด็กอ่านแล้วให้เด็กออกมาเป็นตัวละครในตัวหนังสือ เป็นการสร้างจินตนาการต่อจินตนาการเค้าด้วย

การส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กควรมีกิจกรรมแหล่งเรียนรู้รู้อย่างไรบ้าง คือ ต้องมีหนังสือ มีการลงทุน และตัวเราพร้อมที่จะเล่นกับเด็ก คือ 1. เราต้องมีเวลา 2. ลงทุนหาสื่อ เลือกซื้อหนังสือ นิทาน หรือนิตยสารสำหรับเด็กที่ข้างในจะมีเกม มีคำถาม แล้วเราก็มาร่วมเล่นกับเด็ก

มีส่วนสำคัญอย่างมากที่ทำให้เด็กชอบอ่าน พ่อแม่ต้องให้เวลากับเขา เขายังอ่านไม่ออกไม่ต้องไปหวังว่าเขาจะจำ ก ถึง ฮ ได้แต่มันจะผ่านตาเขาทุกวันโดยหนังสือที่เราเอามาให้เขาอ่าน ผมอ่านหนังสือให้เขาฟังตั้งแต่เขายังเล็กตั้งแต่เขานอนอยู่บนอกเรา นอนอยู่ข้างๆ เรา เราก็อ่านหนังสือให้เขาฟังเมื่อเรามีเวลาโดยเฉพาะก่อนนอนเป็นประจำ แรกๆ จะเป็นหนังสือที่ไม่มีตัวหนังสือมาก เป็นตัวหนังสือใหญ่ๆ มีรูป อันนี้คือ ม้า อันนี้คือ ช้าง แล้วก็เริ่มพอเขาจะเริ่มเข้าใจ

ตัวอักษร พยัญชนะได้บ้างก็เริ่มเอามาคุยกัน กอไก่ ขอไข่ เดี่ยวนี้เป็นซีดีเด็กก็จะเริ่มจะคุ้นเคยการมองเห็นตัวพยัญชนะ แต่เขายังผสมคำไม่เป็น ผู้ปกครองต้องอ่านให้เขาฟัง การอ่านก็คือ เล่าเรื่องเหมือนนิทาน บางทีไม่มีหนังสือแต่เราก็คุยกับเขา สื่อสารกับเขาด้วยภาษา ความสนุก สนาน สำเนียง น้ำเสียงของเราก็มีส่วนให้เขาอยากที่จะสนใจ อยากจะเห็น เมื่อไหร่คุณพ่อจะหยิบหนังสือขึ้นมา อยากจะไปหยิบหนังสือให้คุณพ่ออ่าน เขาจะจดจำได้ว่าหนังสือเล่มนี้สนุก ซึ่งก็คือสิ่งที่ทำให้เขาอยากที่จะอ่านหนังสือ

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ)

ปัจจุบันสำหรับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มี 2 แนวทางหลัก คือ แนวเร่งเรียน เป็นการเอาหนังสือมาอ่านสะกดตัว และอีกแนวทางหนึ่ง คือ การเตรียมความพร้อมซึ่งจะไม่มีการสอนหนังสือแต่สอนให้เด็กคุ้นกับหนังสือ

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย คือการอ่านให้เด็กฟัง การที่บุคคลรอบตัวเด็ก รักการอ่านเด็กก็จะรักการอ่านไปด้วย การที่เห็นความสำคัญว่าการอ่านนี้มันช่วยอะไรเราทำให้เรา รู้อะไร เด็กรู้สึกภูมิใจที่ได้เรียนรู้สิ่งนั้นๆ กับการอ่านจะทำให้เกิดผลมากขึ้น ทักษะความสามารถ เด็ก พบปัญหา ช่องทางที่ไม่เหมือนกัน ถ้าครูหรือผู้ปกครองรู้ว่าเด็กมีความรู้ตรงไหน ความพร้อมตรงไหน เอาตรงนั้นมาต่อยอดมันจะได้ผลมากกว่า

ต้องเลิกสอบ ป.1 พ่อแม่กังวลแต่เรื่องสอบเข้าเอาหนังสือนิทานไปอ่านให้เด็กฟังก็พยายามถามคำถามซ้อนสามตลบ บางทีเด็กไม่ได้สนใจในเรื่องนั้น แต่พ่อแม่ต้องการให้เด็กจำได้ สองสามอย่างเพื่อเอาไปสอบ ทำให้เด็กรักการอ่านมีน้อยลง วิธีการให้ต้องนึกถึงธรรมชาติของเด็ก ความสนใจของเด็ก ความเป็นปัจเจกบุคคลของเด็กทุกอย่างคือต้องทำให้เด็กสนใจแล้วการเขียนอ่านจะมาง่าย ถ้าผู้ปกครองเน้นให้เด็กเขียนอ่านได้เร็ว เสียเวลาที่จะไปเรียนรู้สนุกกับเรื่องราวของหนังสือ จินตนาการที่จะคิดเรื่องราวต่างๆ ก็จะหมดไป กลายเป็นอะไรที่มันเป็นทางการไปหมด ความสนใจของเด็กก็จะน้อยลง กลายเป็นว่าหนังสืออ่านเพื่อสอบ เหมือนโรงเรียนประถมหลายที่ สมัยนี้สอบเกือบทุกเดือน เด็กก็ไม่ต้องทำอะไร นอกจากท่องหนังสืออย่างเดียว เวลาที่จะไปอ่านหนังสือการ์ตูนที่ชอบก็หมดไป แล้วเด็กจะรักการอ่านได้อย่างไร หนังสือที่บังคับให้เด็กอ่าน ซึ่งเมื่อถูกบังคับให้อ่านเด็กมักจะไม่สนใจ ดังนั้นควรเป็นหนังสือที่เด็กเลือก และสนใจที่จะอ่าน เขาจึงอยากอ่าน

ถ้าพูดโดยรวมก็คงตีความว่า “สภาพแวดล้อม” ในที่นี้ก็คือสภาพแวดล้อมตัวเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคนที่ใกล้ชิด คุณปู่ คุณย่า คุณยายหรือคุณครู เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการอ่าน โดยถ้าสังเกตง่าย ๆ ก็คือ ถ้าครอบครัวไหนคุณพ่อคุณแม่หรือปู่ย่าสนใจและรักหนังสือ ไปไหนมาไหนก็จะหยิบหนังสือมาอ่าน ไม่นานเมื่อเด็กโตขึ้นก็จะเรียนรู้ว่าหนังสือน่าสนใจ เด็กจะเรียนรู้โดยการเลียนแบบในวัยเด็กเล็ก ๆ และถ้าพ่อแม่มีเวลาให้เขาอ่านกับเขา เขาก็จะยิ่งมีความรู้สึกรักการอ่าน มันทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างเขากับพ่อแม่ดี กับคนในบ้านดี เพราะฉะนั้นการอ่านนอกจากจะได้ประโยชน์เรื่องของความรู้แล้วเขายังได้มีเวลาอยู่กับคุณพ่อคุณแม่ ที่ในเรื่องของสภาพแวดล้อม อาจเป็นสถานที่ เช่น ถ้าในบ้านไม่มีหนังสือเลยเป็นไปไม่ได้ที่จะทำให้เด็กรักการอ่าน เพราะฉะนั้นอย่างนี้เราสร้างได้ เราก็อาจจะต้องสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการอ่านให้เกิดขึ้นในบ้าน และถ้าในบ้านคุณพ่อคุณแม่ถ้ารักหนังสืออยู่แล้ว เราก็ต้องพยายามชวนให้เขาดู การอ่านไม่จำเป็นต้องเป็นการอ่านหนังสือเสมอไปในวัยเด็ก ๆ โฆษณาก็เป็นการอ่าน ดูโฆษณาในทีวี หรือดูแผ่นป้ายโฆษณาสินค้า การอ่านภาพ เด็กเล็ก ๆ เขาสนใจภาพ หนังสือภาพหรือภาพอะไรก็ได้ที่มันเคลื่อนไหว พวกซีดี เด็ก ๆ จะชอบ เพราะฉะนั้น การที่เขาดูภาพเขาจะสรุปได้ว่าสิ่งที่เขาดู เขาเห็นคืออะไร เราก็ช่วยส่งเสริม บรรยากาศในบ้านให้น่าอ่าน มุมหนังสือของคุณแม่ ห้องทำงาน พ่อแม่เราอาจจัดมุมหนังสือให้กับลูกเป็นส่วนตัว มุมหนังสือของเขา เวลาที่คุณพ่อคุณแม่ให้เวลากับการอ่าน เขาก็จะรู้ว่าเขาก็ต้องมีเวลาสำหรับการอ่านของเขาเหมือนกันในสิ่งที่เขาสนใจ หรืออ่านร่วมกันพ่อแม่ลูก บางทีไม่จำเป็นต้องอ่านในบ้าน อาจเป็นได้ต้นไม้ ที่บรรยากาศมันร่มรื่น สงบ เด็กก็จะได้มีสมาธิอ่านตรงนั้น และอีกตัวคือ สื่อ นิทาน หนังสือภาพ นิตยสารเด็กเล็ก ๆ จะชอบสังเกตได้จากลูกของตนเองที่เมื่อดูภาพโฆษณาในหนังสือซึ่งมีสีสันและก็มีสื่อความหมายในสิ่งที่เขาเข้าใจได้ สื่อต่างๆ สมัยนี้มีเยอะแยะไม่จำเป็นต้องเป็นนิทาน หนังสือเปิดออกมาแล้วมีเสียง มีภาพเป็นมิติ ก็สามารถทำให้เด็กสนใจได้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มครู)

ครู ผู้ปกครอง อ่านนิทานให้ฟังทุกวัน เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการและรักการอ่าน เมื่ออ่านจบควรถามคำถามปลายเปิด ให้เด็กคิดสร้างสรรค์คิดแก้ปัญหา คิดอย่างมีเหตุผล ให้แรงเสริมในทางบวก เมื่อเด็กอ่านได้โดยการกล่าวชมเชย และเมื่อเด็กอ่านไม่ได้ ครู ผู้ปกครองควรบอกทันทีไม่ตำหนิเด็กให้อาย

บรรยากาศที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่าน ครู ผู้ปกครอง ควรจัดมุมหนังสือเพื่อให้เด็กได้ค้นเคยและหยิบหนังสืออ่านได้ตามที่ต้องการ ควรจัดเป็นมุมสบาย มีหมอน ตุ๊กตา เพื่อสร้างบรรยากาศในการอ่าน

สื่อ หนังสือ ควรเป็นหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และควรมีรูปภาพประกอบ หนังสือควรมีหลายประเภท เช่น นิทาน สารานุกรมสำหรับเด็กบัตรภาพมีคำประกอบ เพลง คำคล้องจอง คนที่รู้พัฒนาการของเด็กมากที่สุดก็คือครูและรู้ว่าอะไรที่เหมาะสมกับเด็กในเรื่องของอาจจะเป็นหลักสูตรหรือว่าพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและควรที่จะแนะนำกับทางท่านผู้ปกครองไปด้วยว่าควรจะทำอย่างไรให้เด็กนั้นมีนิสัยรักการอ่านเพราะว่าถ้าเสริมทางโรงเรียนอย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอควรที่จะเสริมจากที่บ้านด้วย อาจจะมีมุมหนังสือและก็เช่นทางโรงเรียนที่ทำคือให้ยืมหนังสือนิทานไปวันละเล่ม คำก็ได้ไปทำกิจกรรมร่วมกับคุณพ่อคุณแม่คือการอ่านหนังสือร่วมกันภายในห้องมีมุมหนังสือ นอกจากหนังสือนิทานแล้วยังมีนิตยสารและหนังสือเกี่ยวกับพวกวิทยาศาสตร์ การทดลอง เพราะเด็กคนไหนอยากเรียนรู้ เช่น เด็กที่มีคุณพ่อชอบเกี่ยวกับการทดลองเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์คุณพ่อก็จะสนับสนุน ให้หนังสือมาด้วย แล้วลูกก็จะเข้ามา เวลาว่างจากกิจกรรมตามกลุ่มเขาแล้ว เขาก็จะมานั่งอ่านหนังสือเขาก็จะชวนเพื่อนมานั่งอ่านด้วยแล้วก็มีบางส่วนก็คือว่าในห้องเรียนจะทำแผ่นป้ายมุมหนังสือว่าถ้าคนไหนอ่านหนังสือ วันนี้ไปอ่านหนังสือจะมีตัวสแตมป์ เด็กคนไหนที่ชอบอ่านก็จะมีตัวสแตมป์เยอะ และภายในระยะเวลา 1 เดือน ก็จะมีการให้รางวัล จากเทอมที่แล้วที่ทำ พอเทอมนี้ต่อเนื่องเป็นสมุดบันทึก ให้คนละหนึ่งเล่ม ถ้าใครว่างจากตรงนี้แล้วก็จะไปบันทึกว่าในนิทานที่ลูกอ่าน ลูกอ่านนิทานอะไรบ้าง เขาก็จะมีการบันทึกของเขา ก็จะมีการให้รางวัลเป็นกำลังใจเสริมแรงในส่วนนี้ หลังจากที่บ้านบันทึกในห้องเสร็จ ก็จะมีให้ยืมหนังสือนิทานสองเล่ม พร้อมกับใบงานใบหนึ่งคือเป็นใบงานให้เขาไปอ่านกับพ่อแม่แล้วเขาก็จะสรุปเรื่องมาใส่ในใบงานนั้นมา วันจันทร์ทุกคนก็จะเอางานมาส่งพร้อมกับตัวละครในสองเรื่องให้เขาเลือกหนึ่งเรื่องว่าเขาชอบเรื่องไหน เขาก็จะทำตัวละครมา เขาจะมาเล่าหน้าห้องให้เพื่อนๆ ฟัง มีการตั้งคำถามจากการที่เขาอ่าน พอเขาอ่านได้เสร็จเขาก็จะมีการตั้งคำถามของเขาเองจากเรื่องว่าเพื่อนที่ฟังเขาเนี่ยตอบคำถามได้ไหม เด็กก็จะเกิดความสนุกสนาน ในส่วนนี้ได้มีการแสดงออก มีการตั้งคำถาม ก็จะผลัดเวรกันมาภายในหนึ่งสัปดาห์วันหนึ่งเด็กจะเล่าได้ประมาณ 4 คน ก็จะให้ออกมาเล่าช่วงเช้าก่อนที่จะทำกิจกรรมอื่นๆ ที่ห้องจะเป็นลักษณะนี้ในการส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก เด็กก็จะได้ตรงนี้ เขาจะเริ่มสนุก ช่วงเทอมสองหลังๆ ใกล้เคียงปิดเทอมเขาจะสามารถนั่งอ่านนิทานเองได้ บางทีมองจากภาพเล่านิทานของเขาเองได้ มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไปถึงครอบครัวได้ พ่อแม่มีส่วนช่วยด้วยตรงนี้ ในการทำอุปกรณ์ต่างๆ แล้วเด็กมาเล่ามีตัวละครหลายตัวเรียกเพื่อนให้มาช่วยถือ ในการเล่า

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มผู้ปกครอง)

ที่จริงแล้วพอครูให้อะไรมา กิจกรรมที่คุณครูให้มานั้นเป็นกิจกรรมที่จะสอนให้ลูกเรารักการอ่าน ผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือได้ หรือรักการอ่าน ก็คือเราต้องอ่านกับเขา เขายังอ่านไม่ได้แน่นอน ก็เหมือนที่เราอ่านให้เขาฟังตั้งแต่เล็ก เราก็อ่านให้เขาฟัง เล่าให้เขาฟังรอบหนึ่ง แล้วก็ถามเขา ถามคำถามต่างๆ ในหนังสือ แล้วก็ให้เขาเล่าให้เราฟังรอบหนึ่ง เราจะทำนิทานกันแล้ว เราจะทำตัวละครกันแล้ว เราถามเขาว่าเราจะทำอย่างไรดี พอมีกระดาษให้แล้ว หนูอยากได้อะไรเพิ่ม จะเอาที่ถือเป็นยังไง เป็นกรวยแหลมๆ หรือจะเป็นหลอด หรือจะเป็นไม้เสียบลูกชิ้น หรือจะเป็นกล่อง หนูคิดเลยเถิดพอช่วย ให้ลูกคิดแล้วเราช่วย ให้มันเป็นไปได้ทำให้มันสำเร็จ ถึงแม้จะดูไม่มีอาชีพ แต่มันออกมาจากสิ่งที่เขาคิด จินตนาการของเขา แต่กว่าเขาจะเป็นอย่างนี้ได้ เราต้องใช้เวลา ครอบครัวยุคสำคัญที่สุด คุณพ่อคุณแม่ บางครอบครัวอาจไม่ค่อยมีเวลาอาจไม่ค่อยได้อ่านหนังสือ กลับถึงบ้านต้องทำงานบ้าน การให้เวลากับลูกเป็นสิ่งสำคัญที่สุด พ่อแม่ต้องอ่านหนังสือ หนังสือก็จำเป็นต้องมี หนังสือนิทานเราก็มี ต้องทำให้เขาสนุกหนังสือธรรมดาแล้วน่าเบื่อ ทำให้หนังสือเก่าๆ หนังสือโบราณสมัยเราเรียน เช่น ไกรทอง สลับจากสิ่งที่เป็นสมัยใหม่กลับไปยุคเก่าสอนให้ท่องอาขยาน เขาท่องได้ แต่เขาอ่านไม่ได้ แต่เขาเริ่มรู้ว่าถ้าเขาท่องคำที่เราพูดเขาจะรู้ว่าไม่มันเป็นยังไง ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่ เขาจะรู้ว่าคำอย่างนี้ใช้ ไม่มันวน พยัญชนะก็เอามาจากสิ่งรอบตัวเราไม่ต้องให้เขาท่อง ก ข บางครั้งก็เล่าเป็นนิทาน 44 ตัวผูกเป็นเรื่องราว ต่อไปเขาจะนึกถึงนิทานเรา ก.ไก่ ออกไข่ แล้วมีคนเลี้ยงนะ คนเลี้ยงชอบกินเหล้าในขวดเหล้า .. ก็จะเป็นนิทานอยู่ในรถเวลาที่เขาอยู่กับเราถ้าเราไม่มีเวลาตอนเช้า รอบตัวเราก็จะมีพยัญชนะ เราก็ชี้ให้เขาดูป้ายทะเบียนรถ ก...ข ซึ่งสำหรับตนเองในการสอนลูกจะเริ่มตั้งแต่ก่อนเข้าอนุบาล 1 เขาต้องอยู่กับเราอย่างน้อยวันละ 2 ชั่วโมง เราเห็นทุกวัน ตัวเลขและพยัญชนะ ตัวนี้คือตัวอะไรลูก คุณกันๆ พอเขาเบื่อก็เริ่มเรื่องอื่น พอสักพักเขาเริ่มอ่านเริ่มผสมคำสั้นๆ เอาจากพยัญชนะที่เห็น สำหรับตัวเลขก็เหมือนกันคณิตศาสตร์ ก็มาจากทะเบียนรถ

รูปแบบการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ)

1. ควรมีการรณรงค์ในการที่จะให้การศึกษากับพ่อแม่ใหม่ๆ ว่าการเลี้ยงดูด้วยอาหารไม่เพียงพอ แต่ต้องพูดคุย เสริมปัญญาให้กับเด็ก แล้วก็อ่านหนังสือให้เด็กฟัง

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหนังสือที่จะอ่านให้กับเด็ก 6 เดือน 1 ปี 2 ปี 3 ปี ฟังว่าควรเป็นหนังสือประเภทไหน ซึ่งอาจเป็นหนังสือที่เป็นรูปภาพ เป็นภาพที่เด็กเห็นของจริง เป็นสิ่งที่เด็กเคยเห็น

3. ต้องพยายามให้พ่อแม่มีส่วนช่วยส่งเสริม

4. การเตรียมความพร้อมให้เด็กรักการอ่านควรจะมีหนังสือแล้วอ่านให้เด็กฟัง

ผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งกล่าวว่าถ้าหากอยากสร้างนิสัยรักการอ่านของเด็ก มี 2 เรื่อง คือ 1) พ่อแม่พูดคุยกับเขา พาไปเที่ยวให้เห็นของต่างๆ หรืออยู่ในบ้าน ชี้ชวน พูดคุยกับเด็ก 2) มีการจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็ก 6 เดือนถึงหนึ่งขวบ หนึ่งขวบถึงสองปี สองปีถึงสามปี เพราะวัยนี้เป็นวัยที่เด็กเรียนอะไรได้เร็วมาก วัยตั้งแต่เกิดจนถึง 10 ปี โดยเฉพาะ 3-5 ปีแรกเป็นวัยที่เรียนได้เร็ว โดยเฉพาะภาษา เพราะถ้าเราไม่สอนตอนนี้ไปสอนทีหลังมันค่อนข้างจะช้า และถ้าเราสอนแบบนี้เด็กจะรักหนังสือไปจนกระทั่งโต ที่นี้จะไปไหนต้องมีหนังสือติดตัว

วิธีการควรเป็นการใช้ในชีวิตประจำวัน ความสนใจต้องมาก่อน ความรู้ ความสนใจในเรื่องนั้น เพราะฉะนั้นกิจกรรมรักการอ่านเพียง 1 วัน ไม่มีประโยชน์ต้องทุกวัน ต้องเป็นชีวิตประจำวัน สำหรับกิจกรรมห้องสมุดสำหรับเด็กอนุบาลห้องสมุดต้องมีในห้องเรียน

คิดว่าไม่ใช่เพียงแค่วรรณคดีหรือเฉพาะพวกเราเท่านั้นที่ดำเนินกิจกรรมดังกล่าว หากต้องมีองค์กร หรือมีหน่วยงานที่ใดสักที่หนึ่ง คล้ายกับกิจกรรมที่เป็นโครงการ book start ที่เขาทดลองไปทำในชุมชนหรือในแหล่งที่พ่อแม่ไม่มีความรู้เลย แต่เขาพยายามที่จะให้วิธีการว่าทุกวันคุณต้องพยายามทำกิจวัตรกับเด็ก ทั้งที่มีหนังสือให้ไม่กี่เล่ม แล้วทำไป แล้วเขาเห็นจริงๆ คือเขาไม่เข้าใจหรอก แต่เขาเห็นจริงๆ ว่าระยะหนึ่งเด็กจะไปหยิบหนังสือเล่มนั้นมาให้พ่อแม่อ่าน หรือให้คนที่บ้านอ่านให้ฟัง คือมันไม่ใช่ว่าที่คิดโครงการแล้วชนบทเขาจะได้ แต่มันต้องมีหน่วยงานหรือองค์กรที่เขาเห็นความสำคัญ แล้วเขาจะต้องลงไปทำอย่างจริงจังแล้วก็ต้องมีการขยายผล ถ้าทำโครงการไปแล้วจบก็คือคุณไม่ได้พัฒนา แต่ถ้าทำไปแล้ว ทำในชุมชนนี้ ในแค่ไม่กี่ครอบครัวนี้ พอเห็นผลก็ขยายอีก ที่นี้ถ้าบอกว่ามันเป็นเรื่องขององค์กร มันก็ต้องมีทุนต้องมีอะไรอีกเยอะแยะเลยที่จะจับตรงนี้ให้กับเด็กและยังเด็กต่างจังหวัดเขาจะขาดโอกาส เรียกว่า ถ้ามีคนสนับสนุนและเขาเห็นประโยชน์จริงๆ แต่ไม่มีใครทำต่อให้เขา ไม่มีสื่อ ไม่มีอะไรให้ มันก็จะจบ เพราะฉะนั้นการทำมันต้องมีหลายๆ หน่วยงาน หลายๆ องค์กรที่ต้องให้ความสำคัญกับเด็ก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มครู)

สื่อต่างๆ ควรที่จะมีส่วนร่วมมากๆ สมมุติหนังสือควรจะเป็นหนังสือที่เล่มใหญ่ ให้เด็กมีความสนใจทั้งรูปและสีสัน ตัวหนังสือไม่ควรเยอะเกินไปและมีตัวใหญ่ อ่านง่ายจำง่ายอาจจะ

เริ่มต้นจากเป็นคำที่ซ้ำๆ และก็มีกิจกรรมในห้องเรียนควรมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือให้เด็ก ฟังก่อน ให้เด็กสนใจว่าเรื่องมันเป็นอย่างไร และเขาก็อยากที่จะติดตามผล หลังจากนั้นก็นำมา ร่วมกันไม่ใช่ให้เด็กสะกดคืออาจจะจดจำจากภาพทำให้เขาสามารถจำได้และเขาก็มีความภูมิใจ เหมือนเขาอ่านออกจริงๆ เขาไม่ได้อ่านได้แต่ว่าเขาจดจำได้ และอาจจะมีการแสดงบทบาทสมมติ เพิ่มเติมเข้าไป อาจจะใช้สื่อจากตุ๊กตา ของจริงของจำลองต่าง ๆ ง่ายๆ แล้วก็มาทำกิจกรรมกับ เขา อะไรที่เขาสนใจมากๆ เราอาจจะดึงออกมาให้วาดภาพและเขียนติดลงไป เขาก็จะได้คำศัพท์ มากขึ้น

อันดับแรกควรที่จะมีนโยบายลงมาจากกระทรวง ว่าควรที่จะให้มีการส่งเสริมรักการ อ่านแบบไหน เหมือนพระราชบัญญัติควรมีจะมีพระราชบัญญัติที่ชัดเจนทั้งที่บางที่มี พระราชบัญญัติว่าเด็กในระดับอนุบาลคือเป็นการเรียนเตรียมความพร้อมแต่หลายๆ โรงเรียน อาจจะยังไม่เข้าใจ อาจเป็นผลมาจากการที่ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องปฐมวัยผู้บริหาร ไม่เข้าใจการพัฒนาของเด็กปฐมวัยก็อาจจะยึดหลักเก่าๆ ที่ว่าเด็กต้องอ่านออกเขียนได้โตขึ้นไป แล้วจะเรียนเก่งคงไม่เข้าใจตรงนั้น ควรที่เป็นพระราชบัญญัติ หรือออกกฎกระทรวง หรือนโยบาย ต่างๆ ให้ทำความเข้าใจกับระดับผู้บริหารก่อนสำหรับโรงเรียนที่มีระดับปฐมวัย หลังจากนั้นก็ให้ ความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองด้วยอันนี้ที่สำคัญ เพราะมันจะเป็นรูปธรรมมากขึ้น ถ้าพ่อแม่ให้ ความสำคัญ สนใจว่าเด็กได้รับการสอนจากทางโรงเรียนแบบนี้ควรที่จะต่อยอดแบบไหน ซึ่งตอนนี้ โรงเรียนหลายๆ โรงเรียนก็ทำตามความสนใจของผู้ปกครองเหมือนกัน ว่าโรงเรียนนี้อ่านออกเขียน ได้ โรงเรียนนี้เก่งด้านนั้นด้านนี้คือบางที่ผู้ปกครองก็หลงทางเหมือนกันว่าแต่ละโรงเรียนทำไมถึง เรียนแบบนี้ เขาเด่นตรงนี้เพราะอะไร เราควรให้ความสำคัญระหว่างผู้บริหาร ผู้สอน ผู้ปกครอง ให้มีความสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่จะประสบความสำเร็จหรือว่าเป็นรูปธรรม มากขึ้น รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วย

รัฐบาลต้องเห็นความสำคัญและต้องทำอย่างจริงจัง ถ้ามีองค์กรที่จะเริ่มจริงๆ คือ ก็อย่างว่าเดี๋ยวนี้เรื่องทุนและปัจจัยอื่นๆ ค่อนข้างจะมีส่วนสำคัญที่จะมาพัฒนาความรู้ทางด้านนี้ อาจให้ความรู้ในเรื่องการอบรมรักการอ่านไม่จำเป็นต้องอ่านจากหนังสือนิตยสารอย่างเดียว อ่าน จากสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวก็ได้ อย่างเช่น กุญแจ เด็กๆ อาจจะ อู๋ !! กุญแจนี้อ่านว่าอะไร เด็กๆ อาจจำได้จากการโฆษณาหรือพ่อแม่อาจจะบอกนั่นไกฮานามิ ไข่คำว่า ฮานามิ นั่นแหละเด็ก อาจเรียนรู้ภาษาได้ ซึ่งอาจจะอ่านจากกุญแจหรืออ่านจากสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ซึ่งเวลาดูโทรทัศน์ สังเกตใหม่ว่าจะมีสัญลักษณ์ขึ้น อันนี้แหละ จ .. ก .. ท .. รายการอะไร คือเราสามารถชวนให้เด็กๆ อ่านได้จากสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวซึ่งมันจะมีความหมายถ้าในกรณีที่ว่าเราไม่มีในเรื่องของ

หนังสือนิทาน อย่างที่คุณบอกว่า ถ้าในระดับประเทศในกรณีที่ได้ยกยากจน ถ้าเราให้การอบรมหรือ มีองค์ที่เข้าไปช่วยตรงนั้นจะดีมาก ผู้ปกครอง อ้าวเธอ !! อ่านจากถุงขนมได้ด้วยเธอ มันช่วยในเรื่องของการอ่านได้ด้วยเธอ คือนำเข้าไปให้ความรู้เขา มันเป็นวิธีการที่ค่อนข้างจะโอเค ตรงนี้ รัฐบาลต้องมีส่วนด้วย **หนังสือนิทานถือเป็นปัจจัยที่สำคัญมากเพราะเด็กชอบและจะเรียนรู้ ได้ดีกว่าอย่างอื่น**

ต้องให้การสนับสนุนบุคลากร ต้องจัดอบรมบุคลากร ควรเป็นคนสำคัญคนหนึ่งสำหรับเด็กเลย ถ้าครูได้รับการอบรมในสิ่งที่ดี ถูกต้องในการสอนอ่านให้กับเด็กก็สามารถที่จะไปเผยแพร่ ถึงแม้ว่าจะไม่มีปัจจัยตรงนั้นแต่ครูก็สามารถหยิบจับอะไรก็ได้ที่อยู่ใกล้ตัวมาสอนเด็กได้ก็ทำให้เด็กเกิดความสนใจได้เหมือนกัน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (กลุ่มผู้ปกครอง)

การส่งเสริมการอ่านที่คิดว่าเป็นรูปธรรมมากที่สุดคือ ให้เป็นกิจกรรมที่เด็กมีส่วนร่วมได้ เช่น ออกมาให้เด็กแสดงเป็นตัวละครในนั้น หรือพยายามให้เขาแต่งเรื่องขึ้นมา ให้เขาคิดว่าเขาเป็นกระต่ายนะ อีกคนหนึ่งเป็นสิงโต คือเหมือนกับว่าให้เขาสร้างจินตนาการ หรือพยายามคิดแต่งเรื่องของเขาเองด้วย เป็นการเริ่มจากการที่เราอ่านหนังสือให้เขาฟัง พอเขามีจินตนาการต่อไป หรือเริ่มอ่านหนังสือเล่มต่อไป เขาก็จะสามารถคิดได้น่าจะเอาตัวละครในแต่ละเรื่องมาใช้ในการสร้างจินตนาการต่อไป พออ่านให้ฟังเสร็จ เราต้องถามถึงเหตุการณ์ หรือรายละเอียดที่อยู่ในภาพว่ามีอะไรบ้าง อ่านแล้วชี้ตัวหนังสือให้เขาดู ซึ่งทางโรงเรียนจัดทำหนังสือชุดช่วยหนูเรียนรู้ ซึ่งดีมาก ทำให้เด็กจำได้ เป็นการสร้างการเรียนรู้ให้เด็กเกิดการซึมซับโดยที่เราไม่ต้องไปบีบบังคับเขา เป็นการบูรณาการสื่อเข้ามา ไม่ใช่แค่เป็นแนวเครื่องเครียด และการมีสื่อเข้ามาทำให้เขาสนุก และได้ผลมากกว่าเดิมและคนที่มาเป็นครูนั้น มีความสำคัญมาก ต้องมีความเข้าใจ เก่ง และมีใจรัก และสิ่งสำคัญ คือ 1. นโยบายผู้บริหาร 2. ครู 3. พ่อแม่ เราอย่าไปหวังว่าเขาจะมาโรงเรียนดี ๆ โรงเรียนแพงๆ แต่พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูกเลย แล้วหวังว่าโรงเรียนจะทำให้ลูกดี มันไม่ใช่ เพราะโรงเรียนกับพ่อแม่ต้องร่วมมือกัน นอกจากนี้โรงเรียนควรอยู่ใกล้บ้าน ให้เด็กรับประทานอาหารเช้าอย่างถูกหลักโภชนาการเหมาะสมกับวัย นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ สมองเขาก็จะรับรู้ได้

ถ้าจะส่งเสริมการอ่านให้สำเร็จนั้น พ่อแม่จะต้องมีเวลา ไม่ว่าจะมียฐานะร่ำรวยหรือยากจน ขึ้นอยู่กับว่าพ่อแม่มีเวลาให้ลูกหรือเปล่า ส่วนวิธีการครูเขาก็มีวิธีการ มีวิธีแนะนำในตำรา โครงการต่างๆสามารถนำมาเป็นแนวทางได้ที่สำคัญคุณต้องมีเวลาให้ลูก ไม่ว่าจะคุณจะทำอาชีพอะไร ต้องหาเวลาที่จะอยู่กับลูกให้ได้แล้วพอถึงโรงเรียนก็ส่งต่อให้ครู และต้องทำเป็นประจำวัน ทำอย่างต่อเนื่อง

การทำให้การส่งเสริมการอ่านของเด็กเป็นรูปธรรม ส่งเสริมให้นักเรียน อ่านอย่างเข้าใจความหมาย ให้เด็กได้รู้ว่าภาษามีอยู่ในชีวิตประจำวันไม่ใช่เรื่องยาก โดยที่ครู ผู้ปกครอง ร่วมมือกัน ให้เด็กคุ้นเคยกับหนังสือโดยการอ่านให้ฟังทุกวัน ใช้คำถามปลายเปิด เพื่อฝึกกระบวนการคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ ตลอดจนใช้สื่อ นิทาน สารานุกรม บัตรภาพ และคำ ข้อมูลทาง Internet ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรม เคลื่อนไหว ร้องเพลง เกมการศึกษา กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะ) จัดบรรยากาศที่เหมาะสม มุมสบายสำหรับการอ่าน เปิดโอกาสให้เด็กเลือกอ่านตามความสนใจของเด็ก ให้แรงเสริมทางบวก ด้วยการกล่าวชมเมื่อเด็กอ่านได้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

การรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในวรรณคดีของครูและ ผู้ปกครองจากกลุ่มตัวอย่าง 3,221 คน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3,221 คน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง

ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	1,140	35.39
ภาคเหนือ	485	15.06
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	801	24.87
ภาคกลาง	503	15.62
ภาคใต้	292	9.07

จำนวนและร้อยละของภูมิภาคของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 3,221 คน อยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมากที่สุด ร้อยละ 35.39 รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 24.87 ภาคกลาง 15.62 ภาคเหนือ ร้อยละ 15.06 และภาคใต้ ร้อยละ 9.07

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย	1,557	48.34
ครูปฐมวัย/ครูอนุบาล	1,664	51.66

จำนวนและร้อยละของสถานภาพ พบว่าเป็นครูปฐมวัย หรือครูอนุบาล ร้อยละ 51.66 และเป็นผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ร้อยละ 48.34

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	506	15.71
หญิง	2,715	84.29

จำนวนและร้อยละของเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงร้อยละ 84.29 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 15.71

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	825	25.61
30-40 ปี	1,485	46.10
41-50 ปี	779	24.19
มากกว่า 50 ปี	87	2.70
ไม่ระบุ	45	1.40

จำนวนและร้อยละของอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 46.10 รองลงมาคือ น้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 25.61 41 - 50 ปี ร้อยละ 24.19 และมากกว่า 50 ร้อยละ 2.70

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยม	254	7.89
มัธยมต้น	201	6.24
มัธยมปลาย/ปวช.	753	23.38
อนุปริญญา/ปวส.	501	15.55
ปริญญาตรี	1,338	41.54
สูงกว่าปริญญาตรี	77	2.39
ไม่ระบุ	97	3.01

จำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 41.54 รองลงมาคือ มัธยมปลาย/ปวช. ร้อยละ 23.38 และอนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 15.55

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของอาชีพผู้ปกครอง

อาชีพ (ตอบเฉพาะผู้ปกครอง)	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร/ประมง	210	6.52
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	239	7.42
พนักงานเอกชน/ธนาคาร	353	10.96
ลูกจ้าง	154	4.78
รับจ้าง	307	9.53
ธุรกิจส่วนตัวค้าขาย	220	6.83
แม่บ้าน	42	1.30
ไม่ระบุ	32	0.99

จำนวนและร้อยละของอาชีพผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองจำนวน 1,557 คน มีอาชีพพนักงานเอกชน/ธนาคารมากที่สุด ร้อยละ 10.96 รองลงมาคือ รับจ้าง ร้อยละ 9.53 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 7.42

ส่วนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 7 ร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	ร้อยละความรู้/ความเข้าใจ	
	ถูก	ผิด
1. เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้	90.59	8.41
2. เด็กปฐมวัยจะเรียนรู้วิธีการอ่านโดยใช้หลักการจำ	91.62	8.29
3. สติปัญญาสามารถพัฒนาได้ด้วยการอ่าน	84.88	14.84
4. การส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา	95.78	4.04
5. การอ่านหนังสือให้เด็กปฐมวัยฟังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน	96.62	3.26
6. การอ่านหนังสือให้ทารกฟัง เป็นการช่วยให้ทารกกระตือรือร้นที่จะฟังมากขึ้น	81.40	18.26
7. การอ่านให้ทารกฟังบ่อยๆ จะทำให้เด็กพูดได้เร็วขึ้น	78.73	20.86
8. การอ่านของเด็กปฐมวัยไม่ใช่การอ่านหนังสือเสมอไป	90.41	9.22
9. เด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้ตั้งแต่เกิด	91.21	8.51
10. พ่อแม่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย	98.20	1.68
11. การอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นการอ่านจากรูปภาพ	92.39	7.30
12. การอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก	63.71	35.58
13. การอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจของเด็ก	93.05	6.58
14. การอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาการด้านสังคมของเด็ก	84.73	14.47
15. การอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาการสติปัญญาของเด็ก	97.73	2.02

จากตาราง ร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย จากจำนวนข้อคำถาม 15 ข้อ พบว่า ร้อยละของความรู้และความเข้าใจมากที่สุดคือพ่อแม่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย ความรู้ความเข้าใจถูกต้องร้อยละ 98.20 รองลงมา คือ การอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาการสติปัญญาของเด็ก ร้อยละ 97.73 การอ่านหนังสือให้เด็กปฐมวัยฟังเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ร้อยละ 96.62 โดยประเด็นที่มีร้อยละความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ การอ่านของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก ร้อยละ 63.71

ส่วนที่ 3 ทักษะและความคาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับทัศนคติการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

การส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	ทัศนคติ		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับทัศนคติ
1. มีการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย	3.74	0.867	มาก
2. มีการให้ความสำคัญกับการอ่านของเด็กปฐมวัย	3.77	0.834	มาก
3. การพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	3.80	0.859	มาก
4. การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการอ่าน	3.69	0.917	มาก
5. การมีกิจกรรมพัฒนาการอ่านของเด็กปฐมวัย	3.71	0.879	มาก
6. การมีสื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	3.75	0.867	มาก
7. ผู้ปกครองมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก	3.60	0.965	มาก
8. ครูมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก	3.95	0.811	มาก
9. การส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นรูปธรรม	3.66	0.878	มาก
10. การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอ่านโดยตรง	3.29	1.070	ปานกลาง

จากตารางค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทัศนคติการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่า ส่วนใหญ่ทัศนคติการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมากโดยประเด็นที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก (ค่าเฉลี่ย 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.811) รองลงมาคือ การพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.859) และมีการให้ความสำคัญกับการอ่านของเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย 3.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.834) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางคือ การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอ่านโดยตรง

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

การส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	ความคาดหวัง		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคาดหวัง
1. มีการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย	4.20	0.725	มาก
2. มีการให้ความสำคัญกับการอ่านของเด็กปฐมวัย	4.21	0.735	มาก
3. การพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	4.23	0.723	มาก
4. การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการอ่าน	4.21	0.751	มาก
5. การมีกิจกรรมพัฒนาการอ่านของเด็กปฐมวัย	4.21	0.773	มาก
6. การมีสื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	4.25	0.741	มาก
7. ผู้ปกครองมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก	4.21	0.767	มาก
8. ครูมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก	4.34	0.725	มาก
9. การส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นรูปธรรม	4.21	0.765	มาก
10. การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอ่านโดยตรง	4.14	0.830	มาก

จากตารางค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่า ทุกประเด็นมีระดับความคาดหวังการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมากโดยประเด็นที่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ครูมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก (ค่าเฉลี่ย 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.725) รองลงมาคือ การมีสื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.741) การพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.723) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการอ่านโดยตรง

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกับปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ด้านร่างกาย			
1. สุขภาพร่างกายเด็กต้องมีความแข็งแรง	4.27	0.818	มาก
2. กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กต้องมีความพร้อม	4.00	0.972	มาก
3. กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กต้องมีความพร้อม	4.06	0.927	มาก
4. ร่างกายมีความพร้อมด้านการมองเห็น	4.37	0.730	มาก
5. ร่างกายมีความพร้อมด้านการรับฟัง	4.41	0.718	มาก
ด้านอารมณ์-จิตใจ			
6. มีความสนใจในการฟัง	4.42	0.668	มาก
7. มีความพร้อมทางด้านอารมณ์ก่อนเริ่มการอ่าน	4.38	0.692	มาก
8. เด็กต้องมีภาวะอารมณ์-จิตใจที่เป็นปกติ	4.38	0.701	มาก
9. เด็กมีความสุขเมื่อได้ฟังผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง ด้านสังคม(สภาพแวดล้อม)	4.44	0.663	มาก
10. พ่อแม่ผู้ปกครองมีความพร้อมในการพัฒนาการอ่าน	4.38	0.680	มาก
11. การส่งเสริมการอ่านควรเริ่มจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว	4.45	0.621	มาก
12. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่าน	4.40	0.672	มาก
13. มีผู้ใหญ่คอยอ่านให้เด็กเห็นพฤติกรรม	4.37	0.690	มาก
ด้านสติปัญญา			
14. เด็กมีความสนใจในการอ่าน	4.35	0.674	มาก
15. เด็กมีความอยากรู้อยากเห็นชอบคิดแก้ไขปัญหา	4.37	0.683	มาก
16. เด็กชอบพูดชอบถาม	4.49	0.634	มาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
17. เด็กมีความคิดสร้างสรรค์	4.50	0.626	มาก
ภาพรวมทั้งหมด	4.22	0.855	มาก

จากตารางค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นกับปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.855 ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และทุกประเด็นมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่างกายประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ร่างกายมีความพร้อมด้านการรับฟัง (ค่าเฉลี่ย 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.718) รองลงมาคือ ร่างกายมีความพร้อมด้านการมองเห็น (ค่าเฉลี่ย 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.730) และสุขภาพร่างกายเด็กต้องมีความแข็งแรง (ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.818) ด้านอารมณ์-จิตใจ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เด็กมีความสุขเมื่อได้ฟังผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง (ค่าเฉลี่ย 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.663) รองลงมาคือ มีความสนใจในการฟัง (ค่าเฉลี่ย 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.668) และ มีความพร้อมทางด้านอารมณ์ก่อนเริ่มการอ่าน (ค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.692) ด้านสังคม(สภาพแวดล้อม) ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมการอ่านควรเริ่มจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว(ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.621) รองลงมาคือ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการพัฒนาการอ่าน (ค่าเฉลี่ย 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.672) และพ่อแม่ผู้ปกครองมีความพร้อมในการพัฒนาการอ่าน (ค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.680) ด้านสติปัญญาประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ (ค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.626) รองลงมาคือ เด็กชอบพูดชอบถาม (ค่าเฉลี่ย 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.634) และเด็กมีความอยากรู้อยากเห็นชอบคิดแก้ไขปัญหา (ค่าเฉลี่ย 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.683)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกัน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครอง

สถานภาพ	$\bar{x}$	SD	t-test	p-value
ผู้ปกครอง	.89	.13	.026	.979
ครู	.89	.11		

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองเท่ากับ .89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.13 ค่าเฉลี่ยของครู .89 0.11 เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - test independent พบว่า ค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=.026$, $p=.979$)

ทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครอง

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครอง

สถานภาพ	$\bar{x}$	SD	t-test	p-value
ผู้ปกครอง	3.53	.75	12.312**	.000
ครู	3.85	.68		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของครูที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - test independent พบว่า ค่าเฉลี่ยของทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=12.312$, $p=.000$)

ความคาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู

สถานภาพ	$\bar{x}$	SD	t-test	p-value
ผู้ปกครอง	4.05	.69	14.583	.000
ครู	4.42	.56		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู พบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยของครูมีค่าเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 มากกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - test independent พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคาดหวังเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=14.583$, $p=.000$)

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านร่างกายที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

สถานภาพ	$\bar{x}$	SD	t-test	p-value
ผู้ปกครอง	3.57	.47	18.276	.000
ครู	3.85	.41		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านร่างกายที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู พบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านร่างกายที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยของครูมีค่าเท่ากับ 3.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 มากกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - test independent พบว่า ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านร่างกายที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=18.276$, $p=.000$)

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านอารมณ์-จิตใจที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

สถานภาพ	$\bar{x}$	SD	t-test	p-value
ผู้ปกครอง	4.24	.64	15.448	.000
ครู	4.56	.53		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านอารมณ์-จิตใจที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู พบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านอารมณ์-จิตใจที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยของครูมีค่าเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 มากกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.64 เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - test independent พบว่า ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านอารมณ์-จิตใจที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=15.448$, $p=.000$)

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

สถานภาพ	$\bar{x}$	SD	t-test	p-value
ผู้ปกครอง	4.25	.61	14.286	.000
ครู	4.54	.52		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู พบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยของครูมีค่าเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 มากกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - test independent พบว่า ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านสังคมที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=14.286$, $p=.000$)

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านสติปัญญาที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

สถานภาพ	$\bar{x}$	SD	t-test	p-value
ผู้ปกครอง	4.28	.63	14.064	.000
ครู	4.57	.50		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านสติปัญญาที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยระหว่างผู้ปกครองกับครู พบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านสติปัญญาที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยของครูมีค่าเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 มากกว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบ t - test independent พบว่า ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านสติปัญญาที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านระหว่างครูกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t=14.064$, $p=.000$)

ความรู้ ทักษะ และความคาดหวังมีความสัมพันธ์กับปัจจัยในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทักษะ ความคาดหวังและปัจจัยในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

	ทักษะ	ความ คาดหวัง	ความรู้	ด้าน ร่างกาย	ด้าน อารมณ์	ด้าน สังคม	ด้าน สติปัญญา
ทักษะ	1						
ความคาดหวัง	.299**	1					
ความรู้	.138**	.100**	1				
ด้านร่างกาย	.254**	.264**	.087**	1			
ด้านอารมณ์	.227**	.304**	.038*	.673**	1		
ด้านสังคม	.256**	.341**	.058**	.480**	.631**	1	
ด้านสติปัญญา	.259**	.313**	.037*	.511**	.638**	.774**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

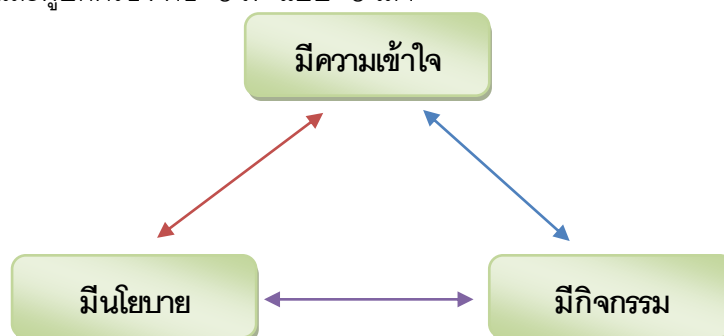
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางความสัมพันธ์ระหว่าง. ความรู้ ทักษะ ทักษะ ความคาดหวังและปัจจัยในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา พบว่า ความรู้ ทักษะ ความคาดหวังและปัจจัยในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีความสัมพันธ์กัน โดยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านสติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ร่างรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

จากผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์แบบสอบถาม และการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลทั้งความคิดเห็นที่สอดคล้องกันที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย พบว่า ปัจจุบันนั้นการจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยยังมีผู้ปกครองและครูที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยและวิธีการจัดการเรียนการสอนของเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้อง และหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน หรือหน่วยงานที่สนับสนุนพัฒนาการของเด็กปฐมวัยยังมีนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติ หรือนโยบายดีแต่ปฏิบัติไม่ได้ และสิ่งที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุกๆ ด้านก็คือกิจกรรม แต่กิจกรรมที่จัดขึ้นให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการอ่านหรือปลูกฝังนิสัยรักการอ่านนั้นขาดความเชื่อมโยงไม่มีความต่อเนื่องและไม่เป็นรูปธรรม และจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ความว่า “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” คือลักษณะของสามห่วงคล้องกัน ถ้าห่วงหนึ่งห่วงใดขาดออกไป การแก้ปัญหาที่ไม่สามารถที่จะมีประสิทธิภาพตามที่ต้องการซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีผลสอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปเป็นรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในทฤษฎีของครูและผู้ปกครอง คือ “3 มี” แบบ “3 เสา”



ภาพที่ 3 รูปแบบ “3 มี” แบบ “3 เสา”

1. มีนโยบาย

- ต้องมีนโยบายที่ส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน
- ต้องมีนโยบายที่สนับสนุนในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย
- นโยบายการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย อนุบาล ต้องไม่มีการสอบแข่งขันเกี่ยวกับการอ่านออกเขียนได้ แต่ต้องเป็นการพิจารณาจากความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา
- ต้องมีนโยบายที่สร้างความเข้าใจให้กับครูและผู้ปกครองในการสนับสนุนการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย
- ต้องเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย

2. มีความเข้าใจ

- ครูและผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจในนโยบายการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย
- มีความเข้าใจในกิจกรรมที่ใช้ในการส่งเสริมการอ่าน
- ผู้ปกครอง และครูต้องเข้าใจพื้นฐานการพัฒนาการเรียนรู้ของการจัดการเรียนการสอนปฐมวัย
- ผู้ปกครอง และครูต้องเข้าใจการอ่านว่าไม่ใช่การอ่านออก สะกดคำได้ แต่เป็นการอ่านจากภาพ อ่านโดยใช้จินตนาการ
- ผู้ปกครอง และครูต้องเข้าใจกระบวนการในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย
- ผู้ปกครอง และครูต้องเข้าใจการเรียนรู้ของเด็กที่สามารถเรียนรู้ได้จากสภาพแวดล้อม

3. มีกิจกรรม

- มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบาย สามารถทำให้นโยบายนำไปสู่การปฏิบัติ
- มีกิจกรรมที่ทำให้เกิดความเข้าใจในการพัฒนาการและการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย
- มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นรูปธรรมในโรงเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยโดยอ่านหรือเล่านิทานให้เด็กฟัง เป็นตัวอย่างคือการอ่านหนังสือให้เห็น
- มีหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน
- ผู้ปกครอง และครู ต้องให้เด็กปฐมวัยมีความคุ้นเคยกับหนังสือ

จากรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย “3 มี” แบบ “3 เล้า” ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด SMART MODEL มาใช้ในการขยายความ คือ

Specific	มีความเฉพาะ ชัดเจน	- นโยบายต้องมีความชัดเจน และเฉพาะเจาะจงในการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย เช่น การส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้มีหนังสือที่ตัวเองชอบตั้งแต่ 3 ขวบ - มีนโยบายให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอ่าน มีโครงการ “บ้านอ่าน - หนูฟัง” - มีนโยบายที่เน้นพัฒนาการเรียนรู้ให้มนิสัยรักการอ่าน แต่ไม่ใช่การอ่านสะกดคำ
Measurable	วัดได้ ประเมินได้	- กิจกรรมที่ใช้ในการประเมินนิสัยรักการอ่าน คือ เด็กมีหนังสือเล่มโปรดหนังสือในดวงใจ นิทานที่ชอบ - ประเมินจากผู้ปกครองเวลาที่อยู่ร่วมกับเด็กและอ่านหนังสือให้เด็กฟัง - กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กปฐมวัย - เด็กมีนิสัยรักการอ่าน
Achievable	ต้องมีความสำเร็จ สามารถทำได้ตาม วัตถุประสงค์ เข้าใจ เข้าถึงและทำได้	- เด็กรักการอ่านมากขึ้น - มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมากขึ้น - ร้อยละการอ่านหนังสือมากขึ้น - โรงเรียน และบ้านต้องมีหนังสือสำหรับเด็ก
Resilience	มีความสมจริง	- กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อการสร้างนิสัยรักการอ่านไม่ยึดเยียดการอ่านออกให้กับเด็กปฐมวัย - กิจกรรมการอ่านเริ่มจากสภาพแวดล้อมของตัวเด็ก
Timings	ทันเวลา ถูกต้อง เหมาะสม	- การพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องคำนึงถึงพัฒนาการทั้ง 4 ด้านให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย - เด็กมีนิสัยรักการอ่านเมื่อเริ่มอ่านหนังสือได้ - นิสัยรักการอ่านจะติดตัวกับเด็กไปจนโต

เมื่อได้ร่างรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในทรรชนะของครูและผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่ม(Focus Groups) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและยืนยันรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยในทรรชนะของครูและผู้ปกครองที่ร่างขึ้นให้เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์การสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่ม(Focus Group) ผู้เข้าร่วมสนทนาประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย การพัฒนาการอ่าน ครูปฐมวัย ผู้ปกครองปฐมวัย จำนวน 17 คน โดยวิธีการสนทนากลุ่มผู้วิจัยได้ให้ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกคนเห็นร่างรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยและ SMART MODEL ที่ผู้วิจัยสรุปไว้ข้างต้นโดยให้ผู้เข้าร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สามารถสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นต่อรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย “3 มี” แบบ “3 เส้า” ผู้เข้าร่วมสนทนาทุกคนเห็นด้วยกับรูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย “3 มี” แบบ “3 เส้า” เพราะทั้ง 3 ส่วนต้องเชื่อมโยงกันไม่ว่าจะเริ่มจาก “มี” ไหนก่อนต้องทำให้ทุก “มี” เป็นวัฏจักรเดียวกันให้ได้และผู้เข้าร่วมสนทนาได้ให้ความคิดเห็นในแต่ละ “มี” ดังนี้

มีความเข้าใจ ครูและผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการอ่านเข้าใจวิธีการขั้นตอนกิจกรรมในการพัฒนาการอ่านของเด็กในแต่ละช่วงวัย นอกจากเข้าใจพัฒนาการอ่านของเด็กแล้วยังต้องเข้าใจปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กด้วย เช่น อาหาร การพักผ่อน การเล่น และกิจกรรมพัฒนาด้านสติปัญญา นอกจากนั้นผู้ปกครอง ครู ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับสมองกับพัฒนาการเรียนรู้ที่จะช่วยจัดกิจกรรมพัฒนาการอ่านและการเรียนรู้ด้านต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับวัยเด็ก นอกจากนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยต้องเข้าใจว่าการส่งเสริมการอ่านนั้นไม่ใช่การสอนอ่านหนังสือ แต่เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านของเด็ก การอ่านออกเขียนได้ต้องเป็นไปตามพัฒนาการตามวัยของเด็ก การอ่านร่วมกันพ่อแม่ลูกหรือผู้ใหญ่กับเด็กต้องเป็นช่วงเวลาแห่งความสุขร่วมกัน ไม่เป็นการบังคับฝืนใจ ถ้าผู้ใหญ่ไม่รู้สึกละสนุกมีความสุขจะเล่นิทานอ่านหนังสือกับเด็กไม่ได้

มีนโยบาย นโยบายส่งเสริมการอ่านทุกระดับต้องสอดคล้องกันและระดับกระทรวงควรมีนโยบายส่งเสริมการอ่านแบบบูรณาการ เช่น กระทรวงศึกษากระทรวงพัฒนาสังคม กระทรวงวัฒนธรรม นโยบายต้องส่งเสริมให้ชุมชนสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่านให้กับเด็ก เช่น

จัดหาครู นักอ่านที่เป็นต้นแบบการอ่านให้เด็ก จากห้องสมุดเด็กในชุมชน นโยบายต้องมีการนำไปสู่การปฏิบัติ มีกลไกการขับเคลื่อน รัฐต้องมีแนวทางการสนับสนุนอย่างชัดเจน นโยบายที่ดีต้องมีสร้างความเข้าใจ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และในระดับภูมิภาคจะต้องเข้าใจและสามารถนำมาปฏิบัติได้ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ที่หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้นำไปปฏิบัติ

มีกิจกรรม กิจกรรมเป็นหัวใจสำคัญสำหรับส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยโดยให้เด็กได้เรียนรู้การอ่านทั้งภาษาท่าทาง ภาษาพูด และภาษาภาพ การเล่านิทานประกอบหนังสือภาพ การที่ส่งเสริมให้เด็กสนใจและเกิดการอ่านถ้าเด็กเล็กก็จะอ่านภาษาภาพ ส่วนน้ำเสียงภาษาท่าทางและทำยที่สุด จะอ่านภาษาหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ดีควรมีผู้ใหญ่แนะนำทางและร่วมทำกิจกรรมอย่างอบอุ่น มีใจทั้งผู้ปกครองและครู ตลอดจนทุกๆ คนในชุมชนกิจกรรมทำได้หลากหลาย อ่านเมื่อไหร่ก็ได้ (เช้า สาย บ่าย เย็น ก่อนนอน) อ่านที่ไหนก็ได้ (ในบ้าน บนเตียง ใต้ต้นไม้) อ่านด้วยกันอย่างสนุกสนาน กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ ห้องสมุดชุมชน บ้านทำเป็นห้องสมุดครอบครัว ห้องสมุดฉบับกระเป๋า มุมหนังสือในบ้าน ในศูนย์เด็ก ในชุมชน ใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกับกิจกรรมอื่นเด็กปฐมวัยสมาธิจะสั้น เพราะฉะนั้นการมีกิจกรรมเป็นสิ่งที่ดี

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

นอกจาก 3 มีที่กล่าวมาข้างต้นผู้เข้าร่วมสนทนาหลายท่านเห็นว่าในแต่ละ “มี” ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านทั้งระดับกระทรวง หน่วยงานต่างๆ ที่ออกนโยบาย หรือทำกิจกรรมในภาพรวม โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนควรมีจิตอาสา และจิตสาธารณะในการร่วมส่งเสริมการอ่านเพราะการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยผู้ปฏิบัติต้องใจรัก ทุ่มเท และเสียสละ ข้อเสนอแนะอื่นๆผู้วิจัยขอสรุปเป็นประเด็นดังนี้

1. ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กกับการอ่านในวัยต่างๆ และจัดหาภาพทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้จนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ระหว่างผู้ปกครอง ครู
2. จัดสิ่งแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้เด็กเข้าถึงสื่อส่งเสริมการอ่านให้มากที่สุด โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ
3. ส่งเสริมกิจกรรมให้หนังสือเป็นของขวัญวันเกิด เด็กจะประทับใจและสนใจให้รักและอ่านต่อไป

4. ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเข้ามามีส่วนร่วมในระดับนโยบาย กระทรวงที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย ต้องมีการบูรณาการงานร่วมกัน
5. ระดับปฏิบัติ ในพื้นที่ ชุมชน สังคม มูลนิธิ ชมรม สมาคม ต้องเข้ามาช่วยกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ารูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย “3 มี” แบบ “3 เล้า” เป็นรูปแบบที่น่าจะส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัยได้และควรเพิ่มจิตอาสาและจิตสาธารณะในผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย และจาก SMART MODEL ที่ใช้ในการขยายความผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการความรู้ได้เสนอแนะในการเพิ่มเติม STEP(S=Space T= Time E=Event P=perception) เพื่อให้รูปแบบการส่งเสริมการอ่านของเด็กปฐมวัย “3 มี” แบบ “3 เล้า” เป็นตัวแบบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นหรือที่เรียกว่า “มี SMART อย่างเป็น STEP” เพื่อสร้างเด็กปฐมวัยให้เป็นเยาวชนที่รักการอ่าน และเป็นบุคคลแห่งการอ่านในที่สุด ผู้วิจัยได้สรุปเป็นรูปแบบการส่งเสริมการอ่านดังนี้

